

Septimum Preceptum

pmo acquirere tunc cessare
sitis respectu aliorum sicut in illis **Jo**
h. iij. Qui biberit ex hac aqua
qua ego dabo: non fiet iterum
Quia vero auaritia non sic fatiunt
sicut temporalia que nec in intellectu nec
in affectu potest ponere sicut bene in
cistam vel stomachum ideo nunquam
quod faciantur. sicut nec ille corporalem
sitis sedat: qui potum in
calium dolium pedes aures vel
hominis ponit. Quinta causa est
quod anima est spiritualis. et temporalia
sunt corporalia. talium autem nulla
est proportio. Unde sicut cista non
potest esse proportio nata sapientie sicut
nec anima temporalibus. **Tercio** princi-
paliter queritur. unde perueniat
tantis affectus ad diuitias. cum
tamen tot curis et malis acqui-
rantur et possideantur et amittan-
tur **h. q. ex tribus.** Primo quod ho-
mines multum diligunt corpus. ho-
nores. presencias et hominum. Et
sicut humana estimatio putatur
quod per pecuniam talia adipiscantur
Sed videant huius exemplum **luc. xij.**
diuitis qui multis diuitiis con-
gregatis ait anime sue **Ja** gaude
epulae et letare quod reposita ha-
bes multa bona in annos plu-
mos. **Sed** ei dicit **Stulte** hac
nocte reptent animam tuam a ter-
ra que congregasti cum erit. **Se-**
cundo quod homines non cogitant ma-
la peruenientia ex diuitiis per ta-
cta. **Unde** apostolus **i. thi. vi.** **sa**

Capitulum Primum

dux omnium malorum est cupidi-
tas id est auaritia Et iterum ibi
dem Qui volunt diuites fieri
incidunt in temptationes et in
laqueos dyaboli et in desideria
inutilia et noxia que mergunt
homines in interitum et in perditionem.
Exemplum de octidibus. la-
boribus. et hominum **Tertia** causa
est quia ut prius tactum est non cu-
piditati detrabere studet homines
sicut pecunie adiciunt. **Unde** fere
tam impossibile est quem cum auaritie
obiecto carere auaritia sicut luxu-
rie obiecta habere id est mulie-
rum frequentiam et castum esse. **Deo**
sicut ignis non extinguitur sed
intenditur si materia lignorum
apertorum sibi ministratur. sicut
et auaritia non ergo mirum quod do-
minum diuitias spiritibus comparat.
math. xij. di. Sollicitudo se-
culi et fallacia diuitiarum suffo-
cant verbum dei diuitie enim
sicut **Aug.** velut bitumen au-
um sunt. et si eas non capiat: tamen
multarum contemplationum penitus
priuat. **Unde** **Cesarus** diui-
tes in suo statu comparat apertissimam
navi in mari tempestatibus quas
sate. que a perit aut mergitur
aut iactura onerum vacua ad-
litus venit. **Sic** reuera diuitum
status a ad infernum trahit. a in
purgatorium mergit a plurimum
glorie gradibus priuat.

Capitulum Secundum

Septimum Preceptum

Obduracōne que est
filia auaricie. et de miseri-
cordia que opponitur
obduracōi videbuntur p̄ncipa-
liter tria. Primo q̄d sit obdura-
cō. quid misia. q̄d elemosina et
qui ei fructus. Secūdo q̄s pos-
sit elemosinā dare. quō d; dari
et quib;. Terco que sūt elemo-
sine spūales. q̄t. et quō. corpō-
libus elemosinis sūt meliores
a **Q**uāntum ad primū nōnd q̄
obduracō est quedā a mie ope-
rib; obstiacō. Est aut misia s̄m
aug. ix. li. de ci. dei. aliene mis-
erie in cor de nro cōpassio. cui cū
possum; subuenire cōpellimur
Sūt aut duplices primor; de-
fectus. quidā spūales. q̄bus s̄b-
uenitur p̄ spūales elemosinas
de q̄b; i terco p̄ncipali dicitur
Alij sunt corpales. quibus sub-
uenitur p̄ corpales elemosinas
ut sūt. vij opa mie corpalia cō-
tēta. math. xxv. et hoc vrsu. vi-
sio. cib. pot. rdimo. t̄go. col-
ligo. cōdo. **M**o do auaritia que
est inordinat; amor diuiciar;
facit cor durū et nō p̄cipe misero-
rū defcūs nec opati. a nō t̄ntū
q̄ntū deberet q̄s p̄ tpalia effcū
vel saltē affcū. **E**st autem ele-
mosina s̄m thō. 2. 2. q. xxxii. ar.
i. Op; quo indigenti datur ali-
q̄d ex cōpassione p̄t̄ deum. et
sūt elemosine effectus s̄m thō.
in. iii. tres p̄ncipales et magni

Capitulum Secundum

Primus q̄ satisfaciē p̄ peccāis
que hic aut in purgatorio lue-
re deberemus. Vñ s̄m doctōes
dur. pe. pal. etiam alios. in. iij.
di. xv. Elemosina int̄ tres par-
tes satisfactōis. q̄ sūt ieiunium
et oracō. Est cōmitatie magis
satisfactōia. sup̄pōita pari grā
et caritate. **R**acō q̄ in elemosi-
na virtualit̄ otinentur alie paz-
tes. ut ieiunū et oracō. triplici
de causa. Primo q̄ cui dat̄ ele-
mosina cōstituit eū debitorē ad
ieiunādum et orādū et ad faciē-
dū. alia bona que p̄t̄ qui dedit
loquēdo de debito morali nō cū-
uili. Secūdo q̄ elemosina p̄-
ter deum data est quasi q̄dam
oblatio deo facta. **D**ñ in. iij.
ethico. Si q̄ dona habent ali-
q̄d s̄fē deo sacratis. Oblacō au-
tē facta deo vim oracōis ha-
bet. frequenter enim plus imp-
trat donum q̄ supplicacō. Ter-
tio cum bona exteriora ad con-
seruacionem corporis ordimen-
tur. subtractio eorum per ele-
mosinam cōtinet virtute ieiu-
niū. et plerumq; cōtingit q̄
aliquis arcius viuit ex hoc q̄
suā dedit. ergo elemosina com-
plecius habet vim satisfactio-
nis q̄ oratio vel ieiunū. Et id-
circo elemosina indicatur etiā
p̄ scripturā. **V**t vllis medicinā
peccā. luc. xi. date elemosinā et oia
munda sunt vob;. **E**t thō. b. iij.

Septimum Preceptum

Elemosina ab omni peccato liberat et a morte et non patietur aia; ire in tenebris. **S**ecundus effectus seu fructus elemosine est quod misericordes per opera misericordie frequenter a magnis peccatis resurgunt. **V**n math. v. **B**eati misericordes. quomodo. et. **M**ath. xxv. disceptatio fiet de misericordiis quibus ibi enumerantur. **E**t. i. thi. iiii. pietas ad omnia valde dicitur glosa **A**mbro. **O**mnis summa disciplina christiane in misericordia et pietate est quam aliquis sequens si carnis lubricum patitur. sine dubio vapulabit sed non pibit. **Q**uam auctoritate the. in. iiii. di. xlvi. exponens dicit quod sic intelligi potest. quod in vita ista exiit. illi qui ex fragilitate in carnalia peccata incidunt. mortalia seu venialia. per opera misericordie ad penitentiam disponuntur. **V**n talis non pibit. id est disponetur per talia opera ad non peccandum. **A**d idem est **A**ug. in epistola ad eum dum ubi refert **A**ug. se a gymnadio medico audiuisset. **Q**ui gymnadii cum iuniorum esset elemosinas magis daret. **E**t cum de vita post mortem dubitaret dormiente gymnadio: apparuit ei iuuenis pulcherrimus. et se sequente duxit ad civitatem in qua nos audiuit ad dextram supra modum suaves quos cum a iuvene audisset fore gaudia beatorum euigilavit gymnadii. **A**lia autem

Capitulum Secundum

nocte iuuenis inter dormienti apparens quirit. an se id est iuuenem agnoscat. **Q**ui respondit quod sic. **E**t iuuenis per que. **R**espondit gymnadii. per visionem alterius noctis. **E**t iuuenis nunquam vides me in sono. **S**ed gymnadii quod sic. **E**t iuuenis ubi est mortuum corpus tuum respondit gymnadii in cubiculo meo. **E**t iuuenis. **S**is ne in eorum corpusculo ligatos oculos tuos habere et nihil eis mediatis videre. **S**ed gymnadii. scio. **E**t iuuenis. quod ergo sunt oculi quibus nunc me vides. **E**t ille non inuenies quod responderet: obmutuit. **E**t iuuenis ait. **S**ic oculi carnis tue iam me non vident sed oculi tue mentis. sic post mortem corpe iacentem. anima vivit et oculi mentis videbit. noli esse ammodo incredulus. **Q**uia ex visione omnis dubitatio a gymnadio recessit. **O**peribus misericordie dicit. **A**ug. adiutus. **V**nde et **J**ero. dicit non memini me legisse male mortuum qui libenter exerceat opera pietatis: habet ei multos intercessores: et impossibile est multorum preces non exaudiri. **E**t leo papa. **Q**uicquid in opera pietatis expeditur non minuitur sed augetur. nec unquam apud deum perire potuit quod fidelis benignitas erogavit dum quod cuique tribuit id sibi ad premium recondit. **T**ertius effectus elemosine est meritum per misericordiam

Septimum   **Preceptum**

essentialia et accidentalia. Et hoc fit
quod magis datur de temporalibus vel
fit quod ex maiori caritate datur.
vnde dicitur **tho. i. iij. di. xv.** tractan-
do questione. **An plures mereatur de primo**
et fructu. quod datur multum de tempo-
ralibus vel an ille qui datur modicum
ex magna caritate sic rursus. **Ele-**
mosina efficaciam habet ex ipso faciente.
in quantum est quoddam opus merito-
rum. et ex recipiente in quantum obli-
gat ad orandum pro illo qui elemo-
sinam dedit. Si ergo consideretur
elemosine efficaciam ex parte recipi-
entis: sic maior efficaciam in maio-
ri dato consistit. In quantum pro hoc
plures et magis debitorum effici-
untur. Ex parte autem dantis sic re-
spectu primarii essentialis efficaciam
elemosine magis pensatur ex
affectu quam ex dato. Sed respectu
secundarii accidentalis. ut puta remissi-
onis pene vel alicuius homini magis
ficatur efficaciam elemosine ex
magnitudine dati. non ex altera parte in-
tensio voluntatis magnitudinem ex-
terioris dati preponderat. potest tamen
intensa esse voluntas. quod est omne pe-
na absoluitur et reatum. sic dicitur de con-
tritione. **Et** fit hoc intelligitur
illa gloria super illud psalmum. Qui semi-
nat in lacrimis. Magis in quantum volun-
tas multum dedit. multum seiauit
In hac voluntate illa vidua que
minuta duo misit. non parum seia-
uit. **hxc** gloria. et **tho.** Et super. ij. di.
quarta dicit. **Ad** exterior nil adiun-

Capitulum   **Secundum**

git ad primum essentialia. Tantum enim
metur quam habet perfectam voluntatem ali-
quod bonum faciendi. quantum si face-
ret illud. **Idem** ubi super idem **tho.**
dicit in. iij. **Nullus** ab elemosi-
na excusatur. quod si pecunia de-
est obsequium potest facere. vel opus
misericordie spirituale. et si hoc de-
esset: voluntas completa sufficeret
hxc **tho.** Ex predictis patet quod elemo-
sinam habet tres effectus de quibus **Ecc.**
xix. patet pecuniam pro fratre. pone
thesaurus in preceptis altissimi
et perdit tibi magis quam auxilium
ad primum effectum. Quo ad secun-
dum sequitur ibidem. **Conclude** ele-
mosinam in sinu pauperis. et ipsa
pro te orabit. Quo ad tertium dicitur
ibidem et curabit te ab omni ma-
lo. **Verum** quod hoc effectus elemosine
potissime diuites negligunt sepe
Plotandum fit in armicanum
sermone de ephraim quod tria sunt
genera hominum habitum di-
uitias. primi qui in vita sua mi-
hil post mortem in elemosinam
dandum ordinant. et in vita mo-
dicam elemosinam aut nullam do-
nant. preuenti morte. **Aut** ali-
as prepediti contra mortale pec-
catum. **Alii** sunt qui in vita
non dant sed in vita ordinant ut
elemosine post eorum mortem
dentur. **Tercii** sunt qui in vita
dant elemosinas. primi sunt de
fides. secundi simplices. **tercii**
prudetes. **De** primis et terciis

Septimum   **Preceptum**

sciendum qd vtili⁹ est hōi ut det
quis denariū vnū i vita sua q̄
ut totū mundi diuitie alteri⁹
ordinacōne solū post ei⁹ mor
tem dentur p eo in elemosinā
Quia pro vno denario dato ex
caritate in vita. dans meretur
vitam eternā vel spālem ḡdū
eēnlis ppetuū gaudij. teste ma
th. xvi. dicit xp̄us. **Q**uicūq;
dedit potū vni ex minimis istis
calicē aque frigide tm̄ in noie
discipuli: amen dico vobis nō
perdet mercedē suā q̄nto ergo
magis meretur qui amplius
dat in nomine discipuli. id est
ex caritate qua quisq; xp̄i disci
pulus efficitur. p nullum aut
bonū datum p eo p⁹ mortē. al
ter⁹ dono. etiā si mund⁹ dare
tur corpore⁹: pōt defuncto me
reri grad⁹ ppetuus gaudij in
vita eterna sed tm̄ diminucio
purgatorij aut ei⁹ tōlis pene
ablacō **Q**uia s̄m oēs doctores
thologie null⁹ pōt alteri mere
ri: excepto xp̄o augmētum gr̄
cie. a psequēs glorie. s̄ q̄lib;
solū sibi. lic; aliquis alteri me
reri possit diminucōnem pene
De stultitia ergo p̄mo⁹ et secū
do⁹ lic; minor sit dicit salomō
Ecc̄. iij. Consideraui et reperi
aliā vilitatem sub sole. vn⁹ est
a secūdo non h̄. non filiū. non
fratrem. et tñ laborare non ces
sat. nec faciat oculi eius di

Capitulum   **Tertium**

uicij nec recogitat dicēs **C**ui
laboro. et defraudo aiā meā
bonis **D**e sc̄is etiā p; quō ani
mā suā defraudant: cōpando
actum donacōnis denarij in vi
ta. et ordinacōis rez post mor
tem **E**tā virtus ut dicit ph̄us
.ij. ethicoz ē circa difficile. **E**t
regnū celoz vim patitur. ma
th. xi. **E**t **Math. vij.** Intrate p
angustā portā quia lata porta
et spacōsa est via que ducit ad
p̄dicōem. et multi sūt qui intrāt
eam **Q**uā angusta porta et ar
ta est via que ducit ad vitā et
pauci sunt q̄ inueniūt eā. **Ex 8**
quo pat; qd etiā meritū exigit
actum difficile saltē ex pre ope
ris. **S**ed in ordinacōe tue pe
cunie dande post mortē nihil ē
difficile tibi. **Q**uid enī pateis
cum post mortem p̄mo distri
buatur p te. quo necō vlis
nolis carebis. dacō autem vo
luntaria vni⁹ denarij in vitā
saltē aliquā molestiam tibi in
fert. qz amatum tradis. multū
ergo aiā defraudat bonis q̄ i
vita dare potēs ordinat. p̄mo
post mortē dandum **E**st tñ al
terum meritorij. s̄ tamen lon
ge min⁹ p̄mo. **R**azo enī h̄ze
des p̄t avariciā exequūtur si
delit ordinacōem. **C**api. iij.
Undē est nūc qn te
neamur dare elemosi
nā vel nō. **V**bi sciēdū